

Voeding van het paard in de praktijk

Prof. dr. M. Hesta, DVM, PhD Dip ECVCN
Labo dierenvoeding, Fac. Diergeneeskunde

vzw Vlaams Paardenloket

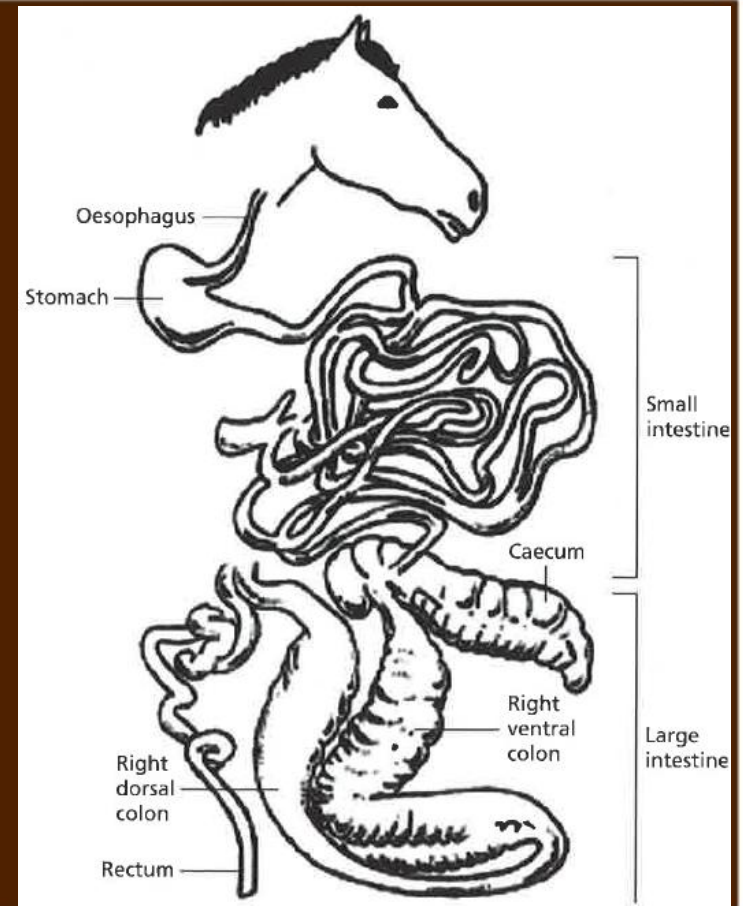
04-03-2012

Infovoormiddag Houden en Verzorgen van Paarden • Flanders
Horse Expo

Inleiding

Classificatie

- Herbivoor
- Monogastrica
- 'hind gut fermenter'

Inleiding: Spijsvertering Paard

Unieke kenmerken

- Maag: klein, geen braken
- Dunne Darm: beperkte amylase activiteit
- Dikke Darm: fermentatie

Gevolgen

- ⇒ aantal maaltijden: kleine maaltijden maar frequent
- ⇒ Zetmeelopname
- ⇒ Voldoende ruw voeder

Evolutie

Frequent, korte periodes van
grazen

⇒ Opname vocht, eiwit, vet en
vooral structurele koolhydraten

⇒ Zeer weinig zetmeel

- Beperking voedertijd
- Ongewone voedermiddelen
 - zetmeelrijke granen
 - gedroogd ruwvoer
 - eiwitrijk krachtvoer

Verterings- en metabole
problemen

Vaak voorkomende nutritionele problemen

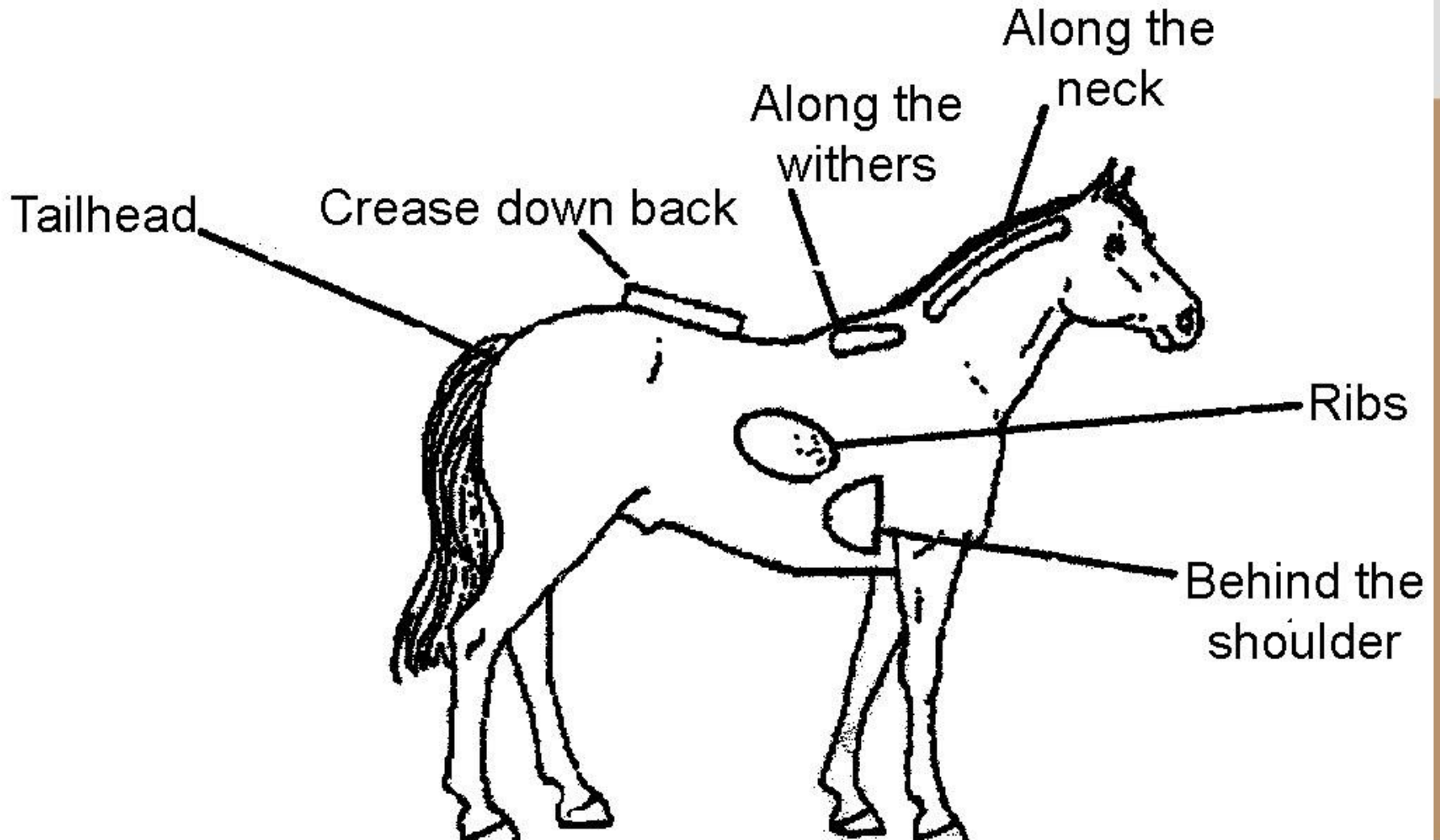
1. Obesitas -> hoefbevangenheid
2. Verkeerde verhouding ruw voeder - krachtvoeder => koliek, diarree, hoefbevangenheid, tand- en gedragsproblemen

1. Obesitas

- Voorkomen
19-45% overgewicht en obesitas!!!
- Gevolgen
Verminderde sportprestatie
Gevoeliger voor hittestress
Verminderde vruchtbaarheid
Hoefbevangenheid
- Oorzaak
Energieopname > energieverbruik

Lichaamsconditiescore: 1-9

- 1 extreme cachexie: geen vetreserve, spieratrofie
- 2 cachexie
- 3 mager: ribben, staarbasis zichtbaar, wervels niet
- 4 matig mager: ribben bijna niet zichtbaar
- 5 normaal: ribben niet zichtbaar, rechte rug
- 6 matig rond: rug
- 7 te rond: rib palpeerbaar, rug nek: vet
- 8 vet: nek, schouder, dij
- 9 obesitas

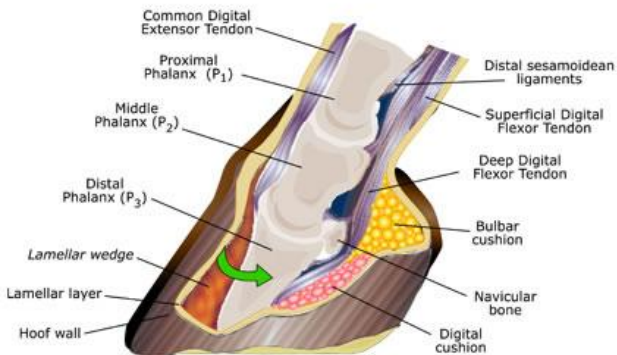

Cresty neck score

Rotation

Detached distal phalanx rotates and disrupts weight distribution

Wat speelt een rol?

Hoefbevangenheid weide

Obesitas, overgewicht

Rantsoen: zetmeel, suikers,
fructanen

Ras

VERMAGEREN

VOEDINGSADVIES

2. Hoeveelheid Ruw Voeder

- Gevolgen te veel krachtvoer, te weinig ruw voeder
 - ⇒ Maagzweren
 - ⇒ Tandproblemen
 - ⇒ Gedragsproblemen
 - ⇒ Koliek
 - ⇒ Diarrhee
 - ⇒ Hoefbevangenheid

Hoeveel ruw voeder ?

- Voldoende ruw voeder:
-> absolute minimum: **1% van het lichaamsgewicht**
(op droge stof basis)

- Hoeveelheid krachtvoer **aangepast aan de energiebehoefte**

Onderhoud <-> zware langdurige sportprestatie
<-> einde dracht, lactatie

Energiebehoefte en prestatie

- Wat is zware prestatie?

	Stap	Draf			Galop		Springen	Totaal
	Snelheid in km/uur							
Arbeidsklasse	7	14	32	22	43	24		
licht	29	29	0	2	0	0	60	
matig	14	34	0	7	0	5	60	
zwaar	14	23	0	10	0	13	60	
zeer zwaar	12	15	12	9	2	10	60	

Aantal minuten per gang gedurende één uur

Energiebehoefte en prestatie

- Relatie energiebehoefte - arbeidsklasse?

	+1uur	1uur totaal	3uur totaal
Arbeidsklasse			
Geen		4.98	
Toeslag	0.25		
Licht	1.18	6.41	8.77
Matig	1.9	7.13	10.93
Zwaar	2.47	7.7	12.64
Zeer zwaar	5.8	11.03	22.63

**ARBEIDSKLASSE
DUUR !**

Energiebehoefte (EWpa) voor paard van 600kg

Hoge energiebehoefte: wat nu?

Krachtvoeder: zetmeelvertering is beperkt

Oplossingen?

- Krachtvoedergift spreiden over **meerdere maaltijden**
- Deel zetmeel vervangen door **plantaardige olie**
 - > zeer energiedens: ruimte voor extra ruw voeder
 - > zeer veilig indien langzaam opgebouwd
 - > wat? vb. maïsolie

Conclusie

1. Hou je paard in goede **lichaamsconditie**: voorkomen is makkelijker dan genezen
2. Respecteer de **natuurlijke voedingsgewoontes**
 - voldoende ruwvoeder
 - => tijd om te eten, darmgezondheid, belangrijkste energiebron
 - overschrijd de maximale zetmeelopname niet
 - energieopname ~ behoefte ~ arbeidsklasse + duur prestatie
3. Contacteer een expert:
 - => dierenarts, www.dienstpaardenvoeding.be

